

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 3,453 คน (เทศบาลตำบลปราสาท, 2555 : 3)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 359 คน โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นเท่ากับ .05

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{3,453}{1+3,453 \times (0.05)^2} \\
 &= \frac{3,453}{9.63} \\
 &= 358.56
 \end{aligned}$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 359 คน จากนั้นได้ดำเนินการเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างอีก 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เมื่อขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified) ซึ่งกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่างจากทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นตอนที่ 2 ทำการหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 2
ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและสัดส่วน

ลำดับที่	หมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	หมู่ที่ 1 บ้านปราสาท	563	65
2	หมู่ที่ 4 บ้านปราสาท	535	59
3	หมู่ที่ 5 บ้านละลอกตะแบง	395	42
4	หมู่ที่ 6 บ้านสายโท 1 เหนือ	296	34
5	หมู่ที่ 7 บ้านสายโท 1 ใต้	563	65
6	หมู่ที่ 8 บ้านสายโท 2 เหนือ	252	29
7	หมู่ที่ 9 บ้านสายโท 2 ใต้	257	28
8	หมู่ที่ 10 บ้านสายตรี 2	123	14
9	หมู่ที่ 11 บ้านสายตรี 3	102	12
10	หมู่ที่ 13 บ้านโคกระเหย	90	11
รวม		3,453	359

จากตารางที่ 2 การได้มาของจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วน ดังตัวอย่าง คือ ลำดับที่ 1 ประชากร หมู่ 1 บ้านปราสาท 563 คูณด้วย จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 359หารด้วย จำนวนประชากรทั้งหมด

$$\begin{array}{r} 563 \times 359 \\ \hline 3,453 \\ = 65.21 \end{array}$$

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple) โดยวิธีการจับสลาก โดยผู้วิจัย จัดเตรียมกล่องไว้ 10 ใบ ตามจำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลพร้อมเขียนชื่อหมู่บ้านไว้ข้างกล่อง และทำบัญชีรายชื่อหน่วยประชากรให้ครบถ้วนตามจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านใส่ลงในกล่องแล้วดำเนินการจับสลากขึ้นมาทีละใบ จดบันทึกไว้แล้วนำสลากลงในกล่องอีกเพื่อให้ทุกรายชื่อมีโอกาสถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่า ๆ กัน กรณีจับได้รายชื่อเดิมผู้วิจัยก็ดำเนินการใส่กล่องคืนและจับใหม่จนกว่าจะครบตามจำนวนสัดส่วนของแต่ละหมู่บ้านและครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 359 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของแบบสอบถาม

ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน โดยกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

2.1.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยยึดกรอบแนวคิดในการวิจัยของแบบสอบถาม

2.1.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.2 การสร้างเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม

แต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนด ดังนี้

สอดคล้อง ให้คะแนน 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัญญา บุรีรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

2.2.2 นำแบบสอบถามข้อที่มีค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปทดลอง (Try -Out) กับผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลปราสาท จำนวน 40 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอไปยังนายอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเวลาที่กำหนดด้วยตนเอง หากข้อคำถามใดมีปัญหาหรือผู้ตอบแบบสอบถามเกิดข้อสงสัยก็ทำการอธิบายให้เข้าใจก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

4.51 - 5.00 หมายความว่า มากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายความว่า มาก

2.51 - 3.50 หมายความว่า ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายความว่า น้อย

1.00 - 1.50 หมายความว่า น้อยที่สุด

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะผู้วิจัยจะนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นหมวดหมู่โดยการจัดกลุ่มข้อความหรือประโยคที่มีลักษณะหรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกันแล้วแจกแจงความถี่ และพรรณนาความตามเนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีเพศต่างกัน ใช้การทดสอบด้วยสถิติ t -test (Independent sample)

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้การทดสอบรายคู่ตามวิธีการ แอล เอส ดี (LSD : Least Significant Difference)

5. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะใช้วิธีการแจกแจงความถี่และพรรณนาความตามเนื้อหา